

fra Landet, hvor han har opholdt sig i lang Tid, og lægge os herinde saa indstændigt paa Hjerte at tage os af Skoleverdens Raar. Vi sidde herinde og slide fra Morgen til Midnat og have fremkaldt netop en Forhandling om dette Spørgsmaal. Vi have imidlertid mødt en bestemt Modstand mod vore Bestræbelser, men dog ikke anderledes, end at vi, som der staar udtalt i Betenkningen, ikke have fundet tilstrækkelig Anledning til at fremsætte noget positivt Forslag, idet vi altsaa afvente, hvad der senere kan fremkomme til 3die Behandling. Vi have som sagt drøftet Sagen og have lagt vor Interesse for den for Dagen, men vi have mødt Modstand. Det ærede Medlem hører jo ogsaa selv til dem, der ikke ville have Bataille paa saadanne Spørgsmaal, og jeg havde derfor troet, at vi i Stedet for at faae disse Formaninger, havde fortjent Anerkjendelse af ham, fordi vi have været flittige ogsaa i den Retning, medens ikke alle og Enhver have været det. Jeg skal nu omtale nogle af de Ytringer, der ere faldne. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brig) mente, at Ordføreren ikke havde fremsat den allermindste Begrundelse om Flertallets Stilling med Hensyn til det første af de foreliggende Ændringsforslag. Jeg har uregtelig af visse Hensyn ikke fremsat mine Grunde saa positivt, som der var Anledning til, og jeg skal her blot gjentage, hvad jeg yttrede igaar, idet jeg iøvrigt henholdt mig til Ytringer, der vare fremsatte af det ærede Medlem fra Mors (Schjörving). Jeg siger: benyt til Ministeriets Brug de personlige Kræfter, som efter Lønningssloven ere tilbelte det, og lad være at koncentrere Kirke- og Skolespørgsmaal, og hvad der iøvrigt henhører under Kultusministeriet, i den Grad, som man gjør, navnlig ogsaa under den nuværende Minister; da ville vi faae at se, om de Kræfter, der efter Lønningssloven ere tildelte Ministeriet, slaa til. Naar man derimod gaar en anden Vej og bruger Kræfterne til Forretninger, der ligge udenfor Ministeriet, eller vil inddrage under Ministeriets Omraade Sager, der formentlig ikke bør inddrages derunder, tror jeg, det er urigtigt at forlange af os, at vi skulle bevilge en Sum til yderligere Medhjælp. Det ærede Medlem undrede sig meget over min Analyse af „Folket“ i Inscriptionsen paa Theaterbygningen. Jeg vil sige det ærede Medlem, at denne Forklaring, med nogen Spøg tilsat, var meget vel berettiget, thi naar ærede Medlemmer derovre mene, at fordi de have sat en Inscription paa Theatret, kunne de bagefter pege derpaa og sige: „I Kraft af denne Inscription maa I bevilge Noget“, saa sige vi, „I maa ikke have talt i Folkets Navn, da I fatte denne Inscription, for i Kraft af denne at forlange, at Folkethinget skal bevilge. I maa have talt i Theaterfolkets Navn — hvorved jeg ikke blot tænker paa det kjøbenhavnske Publikum men paa Theatergængerne i det Hele — naar I forlange, at Folkethinget i Kraft af denne

Inscriptions, I selv have lavet, skal bevilge efter Ordre, uden at det anser det for fornødent“. Med denne Forklaring er min ganske vist spørgsfulde Beretning fuldt vel berettiget. Det ærede Medlem talte om Tilsyn med Folkehøjskolerne, og han mente derhos, at Skolerne vare vel i kvantitativ, men ikke i kvalitativ Henseende tiltagne. Naagtet jeg med Hensyn til Tanken i Almindelighed slutter mig til de Udtalelser, der kom fra det ærede Medlem for Varde (Th. Kruse), tror jeg netop om det ærede Medlem for Kjøbenhavns anden Valgkreds (Brig), at han har et saa aabent Sind og Dre for Folkehøjskolenes Opgave, at dersom han var personlig noget nyere kjendt med Livet paa Højskolerne, vilde han ikke have fremsat den Dom. Det er min Overbevisning om det ærede Medlem, men jeg skal ikke negte, at det undrede mig høilig at høre det ærede Medlem ved anden Behandling af Finantsloven staa og tage i Forsvar den Slags Tilsyn med Højskolerne, efter at vi ved Finantslovens første Behandling havde set ham, jeg havde nær sagt, gaa ud af sit gode Skind over det Tilsyn, som Kirke- og Undervisningsministeren vil undergive andre Skoler. Det traf ham ganske vist ikke personlig; det traf ikke en vis Skole paa Østergade, men det traf ham dog nærmere, og det ærede Medlem havde da et aabent Sind for det Uheldige, der vilde ligge deri, at en Skole, hvor der skal arbeides ufortyrreret og i No — ligesom det hedder om Theatret — bliver undergivet den Slags Tilsyn. Hvad derimod Højskolerne angaar, stiller Sagen sig anderledes for det ærede Medlem; her forekommer et Tilsyn det ærede Medlem at være berettiget med det dermed i Forbindelse staaende Gjennemsyn af danske Stile, der skulle rettes af en Assistent i Kultusministeriet. Jeg vil her fremsætte en Sætning, der kan lyde lidt skurrende, men dog kan tjene til at betegne, hvad jeg mener. Jeg vil antage, at de største Landsforrædere have kunnet skrive de bedste Stile. Maaeste er denne Sætning ikke fuldstændig korrekt, men jeg vil blot sige, at der kan gjenneem en god, forstændig Stil ganske vist være lagt for Dagen en vis teknisk Gøne baade til at tænke og til med Pennen at udtrykke Tanken, men nogen egentlig Landsudvilling af den Karakter, for hvilken man navnlig har priset vore Højskolenes Virksomhed, kan der aabenbart ikke fremkomme gennem danske Stile. Siden jeg er ved det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brig), som det altid er mig kjært at forhandle med, skal jeg sige, at han tog feil, naar han mente, at jeg havde sagt, at Ministerne skulde udpeges af Folkethinget, men dersom det ærede Medlem vil have det, skal jeg gjerne forklare min Udtalelse. Det er ganske vist min Mening — og efter hvad jeg har lært af vor tidligere politiske Historie, har det ogsaa tidligere været det ærede Medlems Meningsfællers Mening — at Ministerne skulle udpeges af Folkethinget i den